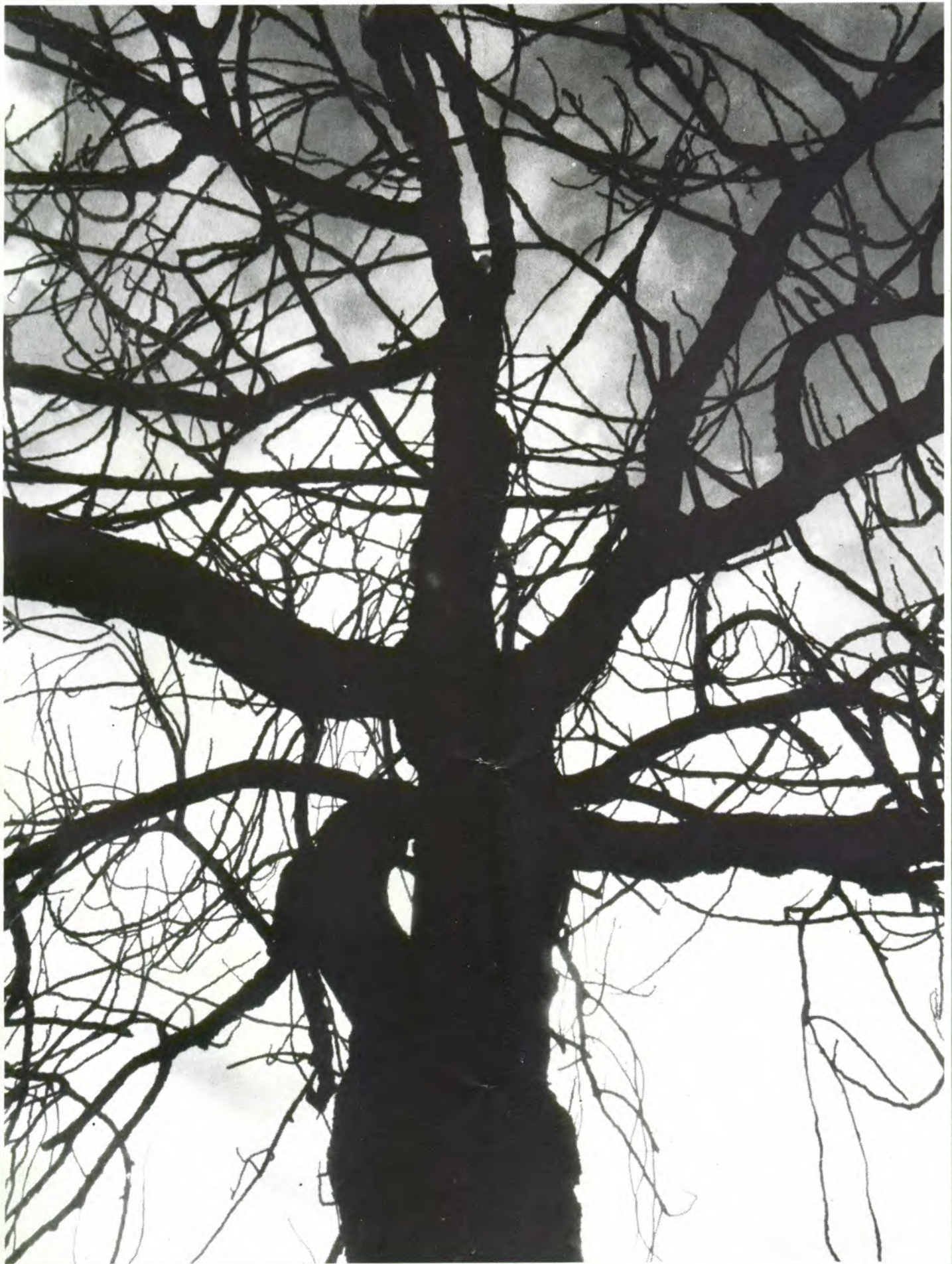

coanegra

PREMSA
CORDONA

Núm. 47 - Febrer 88

Preu: 100 Ptes.

BARTOMEU CANYELLES, S.A.

Destil·leries

SANTA MARIA

Palo Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sanç, 3 - Tel. 62 01 66

magatzem de materials de construcció

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1 - Tel. 62 02 30

Instal·lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal·lacions BOMBES
SUMERGIDES

Reis Catòlics, 59 4.ª - 1.^a

Telèfon 24 68.74

Palma de Mallorca

Carrer Casasnovas, 21

Telèfon 62 06 02

Santa Maria del Camí

Fusteria

Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTS

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

PALMA DE MALLORCA

Telèfon 46 52 11

ESCAPULONS

GUILLEM COLOMAR

CADA DIUMENGE A SA PLAÇA

MIQUEL SANTANDREU

*Vespinos - Mobylettes

*Moto-serra ECHO

*Moto-cultor PIVA

*Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

coanegra

PUBLICACIÓ
DE L'O.C.B.
DE SANTA MARIA
DEL CAMÍ

DEPÓSIT LEGAL
P.M. 381-1981

EDITA

Obra Cultural Balear
De Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ

Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramon Canyelles
Mateu Morro
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN

Andreu Bestard
Josep Capó
Francesc Grimalt
Pep Pinya

FOTOGRAFIES

Rafel Pizà

PORTADA

Rafel Pizà

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I PUBLICITAT

Joan Alcover, 11
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A

Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.

EDITORIAL

MALLORCA, EN VENDA

D'aquí a unes dotzenes d'anys, quan els nins de Mallorca demanin perquè la nostra costa és un pilot de ciment, perquè l'asfalt i el formigó cobreixen arreu els nostres camps, perquè som estrangers a la nostra pròpia casa i no ens deixen passar pels camins de la nostra pròpia terra; se'ls haurà de dir que a aquesta illa la varen vendre. La vengueren pam a pam, cada cala, cada pinar, cada soca d'oli-vera.

No hi ha hagut desgràcia més grossa per a la nostra illa que la nostra petita autonomia caigués en mans d'aquells que creuen que Mallorca és un gran pastís, del qual se'n poden fer tallades i vendre-les a bon preu. Es carreguen l'illa, i diuen que ho fan per crear riquesa, per generar activitat econòmica; però el que els interessa és el seu profit, la seva part de la tortada.

Ara ha tocat a Sa Canova d'Artà, un bocí de Mallorca on els arenals verjos es toquen amb els pinars espessos i amples. Un redol, que encara no està esbocinat. La urbanitzadora, Ravena, una companyia estrangera, ha trobat que ja era hora de posar fil a l'agulla, i ha pitjat fort. No ho ha tengut mal de fer: UM que havia votat en contra de la urbanització ha canviat de parer, en el CDS hi ha el misser de la urbanitzadora i AP ja ho sabem, són conservadors, tan sols, de les seves butxaques. Ca'n Picafort i Son Serra de Marina ja comence a estar plens, ara les excavadores envestiran Sa Canova. I hi floriran com a bolets els apartaments, els «bunkers» de formigó, les mostres del mal gust més espantós, i les barreres i les parets que no ens deixaran passar. Serà «Bahía Nueva», de Sa Canova sols en parlaran els mapes antics, i hi acudiran alguns milers de jubilats dels països del nord, cansats dels preus elevats i el fred centreeuropeu.

I també vendran alguns milers més de manobres andalusos o murcians, cansats de no viure a terres sense esperança, que canviaran els sementers assolellats del sud per les formigoneres i el portland. I fent feina de valent aixecaran els bucs desgavellats de «Bahía Nueva». I qualcú hi guanyarà un feix de milions, i les miques engreixaran quatre polítics venals.

I darrera Sa Canova hi vendran les cales que encara queden verges de la zona de Manacor, i Mondragó, i el que sigui. I faran l'autopista i les autopistes, el tunel, cent ports esportius, cent camps de golf. Sucaran la taronja mentre ragi. I si les mutanyes de Mallorca no basten per donar grava, ciment i arena, en duran de fora. I en els seus discursos, plens de paraules que no volen dir res, xerraran de «lo nostro» i fins i tot, qualche vegada, faran declaracions dient que a Mallorca hi ha massa gent, i que convé modificar la Constitució per aturar la venguda de gent de fora. I tots quedarem contents davant com defensen el nostre treball i la nostra terra els nostres governats.

TOT EL POBLE MANIFESTÀ EL SEU CONDOL

DOLOR I INDIGNACIÓ PER L'ASSASSINAT

El passat dimarts dia 9 de febrer, el poble de Santa Maria del Camí s'assabentà pel carrer del desenllaç d'un tràgic i violent succés fou descobert l'assassinat d'en Miquel Morro Canyelles, presumptament realitzat el capvespre del dia 28 d'octubre de 1987.

En Miquel Morro Canyelles havia desaparegut el passat 28 d'Octubre, i la seva família presentà la denúncia de la desaparició el 23 de novembre. A partir d'aquest dia la Guàrdia Civil inicià una intensa recerca i investigació policial.

La nit del dilluns dia 8 de febrer foren detinguts els presumptes assassins d'en Miquel, la Guàrdia Civil Local empresonà Joan Antoni Sabater, Martí Sastre i Jaume Ripoll, que confessaren tan violent crim. Aquesta inqualificable acció ha destrossat per sempre a una família santamariera, a més de les del empresonats i ha retgirat i afectat els sentiments de tot el poble.

El matí de dia 9 de febrer corria de boca en boca la notícia del dramàtic succés, la família d'En Miquel estava

destrossada, tant aquesta com la gent del poble no se'n podia donar passada ni enteniment d'aquests esdeveniments tan dramàtics. L'endemà els diaris de Palma detallaren fins a extrems macabres els fets, a més a més les versins dels distints diaris no coincidiren per complet. La premsa de Ciutat s'aprofità de forma sensacionalista d'una tràgica notícia que ha capgirat el sentir i pensament de les famílies afectades i dels habitants d'aquesta vila. No ens volem entretenir en descripcions d'uns fets per tots coneguts i que la lectura dels quals ens afecta.

Els pressumptes assassins passaren a disposició judicial i foren ingressats al Centre Penitenciari de Palma, tots ells ja han declarat davant el Jutge del Jutjat d'Instrucció número 4 de Palma, ara el cas està subjudice; i fins que el sumari no estigui redactat i se celebri el Judici no es podran saber els detalls de la investigació judicial.

El dijous dia 11 de febrer moltíssims de santamariers es traslladaren a la Plaça dels Hostals, per a rebre el cadàver d'en Miquel Morro Canyelles. La família i els amics volgueren traslladar sobre les espatlles el fèretre fins al cementiri. Mentre la comitiva fúnebre travessava els carrers del poble, les expressions de dolor i tristesa es repetien, i els veïns mostraven el seu condol als familiars.

Després quan la comitiva al Cementiri Municipal, un nombrós grup de gent esperava a l'entrada d'aquest, es resà un respons per l'ànima d'en Miquel a l'interior de la capella, posteriorment fou enterrat a la tomba de la família. Sobre la llosa vàries corones i nombroses flors, i de bell nou es repetiren les manifestacions de dolor i tristesa dels familiars i dels amics assistents a l'acte de sepeli.

Al vespre se celebrà a la Parròquia un multitudinari funeral, l'església estava plena i molta de gent esperava damunt el sagrat per donar el condol. Al funeral hi assistí molta de gent, podem dir que tot el poble acudí a manifestar la seva solidaritat i més sentida condolència per l'absurda mort d'en Miquel Morro Canyelles. Condol i pesar que volen manifestar públicament a la seva afectada família, amics i coneguts a través d'aquestes planes de Coanegra.

Als santamarier ens queda el dolor i la indignació i fins i tot la ràbia per aquests fets inexplicables, però també el consol de què la veritat de tan violent assassinat s'hagi pogut aclarir, i que els pressumptes culpables estigui empresonats. Ara la justícia haurà d'actuar com correspon a un cas d'aquesta magnitud.

AGRAÏMENT.

La família Morro Canyelles vol expressar a través de la revista Coanegra el seu agraïment a tot el poble per les mostres de condolència rebudes i per les atencions de què han estat objecte en aquests moments tan difícils i dolorosos.

D'EN MIQUEL MORRO

Molts de santamariers a l'enterrament d'En Miquel (Foto reproduïda del «Diario de Mallorca»)

RESPOSTA A «EL DIA»

El Diari EL DIA de Balears, publicà un article el passat dia 11 de febrer, en el qual s'aventurava la hipòtesi d'un mòbil-motiu per assumpte de drogues de l'assassi-

nat d'en Miquel Morro, si es basaven en un reportatge -segons el DIA- en el qual es diu que en el Bar de què es parlava «hay gente que fuma», i que segons «el Dia» aquesta manifestació es publicà al número 43 de Coanegra.

La redacció vol manifestar públicament la dubtosa ètica professional i humana del periodista que signa la crònica -i de tot el diari- per:

-1er. No es publicà cap reportatge, era una entrevista.

-2ón. A aquesta entrevista en cap moment s'afirmà «hay gente que fuma», sinó al contrari «el consum és mínim... la gent que fuma mos compromet seriosament... ja que dins un local públic no es pot fumar...». Jutjau voltros mateixos la tergiversació del sentit de les frases.

-3er. Creim que no s'han de cercar mòbils ni justificacions per drogues, d'un assassinat completament injustificable, cap assassinat es pot justificar, a més l'article de EL DIA intenta confondre l'opinió pública.

-4t. Tractament poc humà i sensacionalista d'un fet lamentable, sembla que no tinguin en compte els sentiments de les persones afectades i que estan patint.

Coanegra quan fa una entrevista o un article vol mostrar la realitat i batec del poble malgrat que no ens agradi, tots sabaem -i no ho hem d'ignorar ni amagar- que a gairebé qualsevol bar d'aquest poble s'ha fumat en alguna ocasió. No neguem una realitat. I sobretot no relacionem aquest fet amb un assassinat tràgic.

28

11 de febrero

SUCESOS

Ayer ingresaron en la Prisión Provincial los tres presuntos criminales

El asesinato del joven de Santa María puede estar relacionado con un asunto de drogas

Ayer, a primeras horas de la tarde, ingresaron en la Prisión Provincial de Palma los presuntos asesinos del joven de Santa María del Comi, Miguel María Canellas, encontrado sin vida durante la madrugada de anteayer en un alibe del término municipal de la villa, noticia que ya conocen nuestros lectores. Información de última hora recogida por este periódico apuntan a un posible fondo de drogas en el

asunto aunque, de todos modos, no se ha emitido comunicado oficial al respecto. Jaime Ripoll Bestard, Marín Sastre y José Antonio Sobaler declararon ayer ante el juzgado número 4.

Un posible ajuste de cuentas por motivo de drogas podría ser el móvil del asesinato de Miguel María Canellas, encontrado anteayer de madrugada cadáver y que había desaparecido de Santa María del Comi, donde vivía en octubre de pasado año.

Esta hipótesis cobra fuerza por varios motivos. Primero, el asesinato ocurrió este pasado año, publicación llamada «Coanegra», editada en la villa en donde se recoge en un reportaje el hecho de que en el bar donde se inició la disputa «hay gente que fuma». Este artículo fue publicado precisamente en octubre, días antes de desaparecer el joven de Santa María y correspondió al número 43. Asimismo, según fuentes próximas al caso, la madre de Miguel admitió ayer y así salió publicado que «Miguel era un buen chico cuando fumaba droga a casa alguna vez».

Hay que hacer constar, asimismo, que dos de los detenidos fueron en una parroquia de Manresa y no uno como apuntaban los periodistas de Manresa y Juan Arzobiz.

Los implicados declararon en el juzgado 4. (al lado el pose donde apareció el cadáver)

■ En la publicación 'Coanegra' de la villa se recoge que en el bar donde se inició la rencilla que resultaría mortal «se fuma»

Sacaron al primero al vecino de San Cader y nació en Soller y el segundo de Santa María, siendo el tercero, Jaime Ripoll, vecino de Bineixén, en donde vive con su mujer.

Por el momento los tres supuestos autores han ingresado en prisión.

TRUC

Quan aquest exemplar de Coanegra arribi a les teves mans, segurament ja haurà acabat la primera afase del Campionat de Mallorca de truc. A Santa Maria són tres els bars que s'hi han apuntat: Can Beia, Can Calet i Can Menut, i a tots tres s'hi respira molt bon ambient trucador. En total són 80 els santamariers que hi participen: 11 parelles a Can Calet, 12 a Can Menut i 17 a Can Beia; el nostre és per tant, un dels pobles de l'illa amb major participació en proporció a la població. Les parelles que participen són les següents:

CAFE CAN MENUT: (Jaume Vallés)

Antoni Bassa-Miguel Palomino; Kiko Nuñez-German Rodríguez; José Tordillo-Eugenio Martínez; Rafael Pórrero-Tomeu Bennassar; Sebastià Romaguera-Gabriel Acosta; Toni Morro-Emili Contreras; Salvador Morey-Josep Suau; Biel Borràs-Rafel Colombàs; Mateu Gelabert-Toni Pizà; Pedro Rodríguez-Manuel Henares; Llorenç Melis-Miquel Ramis; Llorenç Borràs-Jaume Ribas.

BAR CAN BEIA: (Monserrat Canyelles Roig)

Joan Mut-Miquel Crespi; Gabriel Rebas-Tomeu Miralles; Miquel Coll-Francesc Torrens; Toni Bibiloni-Miquel Ferrer; Mateu Colom-Toni Bover; Joan Masca-ró-Rafel Moyà; Guillem Amengual-Paco Sosa; Miquel Mestre-Joan Isern; Vicenç Capó-Jordi Grau; Tomeu Torres-Toni Reynés; Pau Pizà-Joan Soler; Toni Morro-Joan Matas; Pere Rosselló-Vicenç Santandreu; Manolo Caballero-Maties Cabot; Miquel Beltran-Pep Sans; Miquel Pol-Mateu Gelabert; Francisco Granados-Toni Gelabert.

BAR CAN CALET: (Miquel Juan Juan)

Pere Mesquida-Ramon Roca; Jaume Salom-Rafael Núñez; Cèlia Mesquida-Jaume Salom; Bernat Vich-Bernat Vich; Toni Santandreu-Pere Roca; Leonard Pérez-Martí Canyelles; Gori Negre-Rosa Viich; Angela Dolç-Marilena Martorell; Pedro Tordillo-Francisco Santander; Biel Ramis-Pasqual Marí; Jeroni Mateo-Ramon Canyelles.

Com podem veure la majoria de participants són homes. Només una parella és totalment femenina. Aquesta participació femenina va ser ressaltada a les pàgines d'un dels diaris que col·laboren en l'organització del Campionat. I si les dones eren el tema central

L'animació dels trucadors de diferents bars és ben grossa

del reportatge dedicat a Can Calet, a Can Beia es destacava el fet que hi ha una parella que suma cent trenta-vuit anys d'edat entre els components: es tracta de Miquel Ferrer i Toni Bibiloni.

Val a dir que encara que es tracta d'una competició, l'esperit que domina les partides de truc és més de bulla i companyonia que competitiu. El campionat s'ha convertit en una autèntica festa. Basta passar per qualsevol dels bars per veure-ho. A més de puntuar pel campionat, a Can Beia i Can Menut s'hi juguen el beure a cada partida, tal com és costum entre els trucadors. Igualment, als dos mateixos cafès fan comptes de fer un sopar, i bo, en haver acabat la primera fase del campionat. A Can Menut, a més a més, donaran un trofeu a les dues parelles més ben classificades. I així està la cosa. Ens hagués agradat poder-vos oferir els resultats, però aquesta crònica està escrita una setmana abans d'acabar la primera fase, i la veritat és que a cada cafè destaquen algunes parelles, però no és possible encara dir amb certesa quins seran els guanyadors.

Joan i Maria

PERRUQUERS

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

BALL DE CARNAVAL

UNS 200 DISFRESSATS I GENT QUE S'HO MIRAVA

El divendres dia 12 se celebrà ja per quart any consecutiu la festa de disfresses que organitza l'Ajuntament. Poc abans de les vuit del capvespre començaren a esclatar els primers coets que anunciaven l'inici de la festa. Concentració pausada dels disfressats i de les diverses comparses a la plaça de la vila, per iniciar un recorregut pels principals carrers del poble, alhora el jurat -com posat per un representant de cada fogueró o/i carrossa dels reis- registrava les seves preferències. Quan la comitiva de disfressats arribà de nou a la plaça de la vila, aquesta estava de gom a gom de gent que s'ho mirava, un grup musical intentava amenitzar la poc balladora gent present. Mentre el jurat deliberava per elegir les dues millors comparses i els dos disfressos millors, és important que el caràcter del carnestoltes d'enguany fou menys competitiu, es tractava d'elegir els millors, a més a més els premis consistiren en ensaïmades de tallades i xampany, la qual cosa fa més festa i resta competitivitat.

S'aturà la música, i pujà al cadafal una comitiva de regidors i el batle, a fer l'entrega oficial dels premis a les millors comparses que foren: les pastanagues i el dragó o cuc, i a les millors disfresses: un nin caracteritzat de paller i una nina de cabaretera dels anys vint. Els premiats al cadafal, ditxós cadafal, sembla que la festa hagi de ser al cadafal quan hauria de ser a la plaça.

Poc després retornà el conjunt, i es realitzaren uns jocs d'animació de ballar dues persones amb un panti a mitges, i ballar amb una llimona al front entre dos sense que aquesta caigui, jocs que pretenien animar i que es feren sobre el cadafal, ditxós cadafal! Finalment la sobressada/botifarró amb el vi de rigor. Fora música, i això que eren les onze menys quart i fins l'any que ve.

A les onze menys quart la plaça estava gairebé buida, i sols un grup de gent s'animava fent ximbombades. Poc a poc, i era ben prest la plaça està deserta.

Cal destacar que participaren uns 200 disfressats, entre els individuals i les quasi quinze comparses, a més a més, per animar el recorregut i de mans de TRUI, un grup de tambors i cornetes, i dues comparses musicals animaven l'ambient. La temàtica dels disfres-

El joc de la llimona, un ball bastant divertit

sos tou àmplia, des dels típics pagesets a autèntiques idees enginyoses, caps de tabac, cossiols, arbres, bruixes, nans, pirates, dones majors, sacs de cafè, un retratista, negres, bailarines, fruites, vegetals, etc.

D'altra banda la immensa majoria de disfressats eren nins i nines, amb una escassa presència de joves, i també participació de gent gran i de la tercera edat. També en Tomeu Bennàsser deleità als assistents amb l'amollada de globus de paper de coloraines.

Un carnestoltes o ball de carnaval, en el qual gairebé no és balla, amb bona participació, encara que domini la gent que s'ho mirava -com el qui subscriu aquesta crònica- i no participa. Un encert restar importància al concurs, que en anys vinents hauria de desaparèixer d'una vegada, per així recobrar el caràcter genuí del carnestoltes, la disfressa, l'escarni, la bulla, el trui, la rialla i el ball. La disfressa és un pretexte per a la desinhibició, per a la bauxa i diversió. Pentura així, els santamaris -tots i totes- ens trobarem davant el dilema de participar activament a una festa pel senzill gust de fer trui.

EN POQUES PARAULES

MOSTRADOR DE FONER

A les passades festes nadalenques l'estanc de la carretera -FONER- participà al concurs provincial de mostradors d'estancs organitzat per Tabacalera, S.A. El concurs es regia per les següents condicions: un 50 % havia de ser tabac i amb el lema Regalar tabaco es regalar amistad. L'estanc aconseguí el primer premi de Balears dotat amb un diploma i premi en metàl·lic, participant a la fase nacional. Cal ressenyar que l'estanc obtingué un primer premi de Balears l'any 1978, i fa uns anys un segon premi. Enhorabona.

LES CONFRARIES

Malgrat que oferiguem aquesta informació amb un poc de retràs, ja que va esdevenir fa uns quants mesos, torna a ser actual pels preparatius que realitzen les confraries per fer una setmana santa més vistosa que l'any passat. Fa uns mesos que es constituí legalment l'Associació de Confraries de Santa Maria del Camí, elegint la seva Junta Directiva, per la qual cosa diversos representants de cada una de les 7 confraries l'elegiren. Aquesta està integrada per: Martí Llinàs -President-, Miquel Canals -Vicepresident-, Pere Sastre -Secretari-, Antònia Pizà -Tresorera-, i els vocals Martí Bover, Sebastià Sampol i Benet Darder. Cal ressenyar que a la Junta hi ha un representant de cada confraria.

Després la majoria de Confraries han elegit també la seva Junta que per norma general consta de President, Vicepresident, Secretari i Tresorer. La majoria d'ells els han elegit democràticament, però segons se'ns ha informat a la Confraria de la Mare de Déu de la Salut -S'Escoleta- no ha estat així, segons sembla la Junta Directiva s'autoproclamà i ni demanà la confiança democràtica de l'assemblea dels confreres, aquesta confraria és la més nombrosa, ja que té uns 60 associats.

D'altra part es celebrarà a Sa Pobla la III trobada de Confraries de Mallorca -organitzada per l'Associació de Confraries de Setmana Santa de Sa Pobla- el proper diumenge dia 21 de febrer. L'acte eninentment festiu, consistirà en una visita al Museu d'Art Contemporani Pobler, i en una exposició fotogràfica, d'estandarts i vestits de les distintes confraries existents. Culminant l'acte en una dinada de germanor al Salon Chrysalis. Està previst que hi participin totes les confraries locals.

JOAN ORDINES I LA POL.LINITZACIÓ DELS AMETLERS

El santamarièr Joan Ordines és notícia ja que ha realitzat una innovació en el conreu de l'ametlerar. En Joan ha instal·lat diverses caeres d'abelles a la seva finca de Son Moragues, d'unes 11 hectàries. El motiu és per afavorir una pol.linització creuada de les flors dels ametlers, la qual cosa afavoreix una major productivitat i qualitat de l'ametla, podent aconseguir varietats perfectes de bessó. Vérem en Joan Ordines a l'espai de la TVE-Balears Fora Vila el passat dimarts dia 9 de febrer.

EXCURSIÓ DE LA TERCERA EDAT

L'Associació de la Tercera Edat té previst realitzar una

(Fotografia M. Colom)

de les seves tradicionals eixides trimestrals, aquest cop serà el proper diumenge dia 28 de febrer. La sortida serà al Camp Municipal d'Esports. L'import dels tiquets és de 500 pessetes pels socis i de 1.300 pels no socis, que es poden adquirir a la Llar dels padrins, a Hostals, a Ca'n Mates i a Ca'n Biel Mesquida, fins al dia 26 a les 20 hores. La ruta prevista és anar al Poble Espanyol, al Castell de Bellver, a Valldemossa i dinar amb fi de festa al Foro de Mallorca.

LA PREMSA FORANA AMB LES TELEVISIONS I RÀDIOS LOCALS

L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca ens ha enviat el següent comunicat de premsa, per fer costat a les Televisions i ràdios locals que patiren l'amenaça de ser clausurades:

L'Associació de la Premsa Forana vol fer pública la seva solidaritat amb les emissores de ràdio i de televisió local, que recentment han sofert escorcolls i denúncies, al temps que ens felicitem per la constitució d'una Federació d'emissores per defensar el dret més elemental de llibertat d'expressió reconegut per la Constitució (Sant Joan, gener de 1988).

PELL SANTAMARIERA A EUROPIEL

Dues empreses santamarières han participat amb stands a Europiel, fira de pell que organitza IFEBAL, i que se celebrarà al recinte firal del Polígon de Llevant dels dies 11 a 14 de febrer. Les empreses de confecció de pell que hi participaren són Moykal i Rubinca. Aquesta fira va un poc al darrera de PIELESPAÑA de Barcelona, on veritablement es fa la presentació oficial dels nous dissenys i noves línies de confecció. D'altra part Europiel s'ha centrat bàsicament a les premses femenines, sobretot pantalons i minifaldes.

DEMOGRAFIA

DEFUNCIONS

- Jerònia Calafat Salom (25-7-1901 al 16-10-87)
- Antònia Maria Sastre Rigo (13-5-1889 al 29-10-87)
- Maria Morro Roca (14-11-1903 al 15-11-87)
- Sebastià Pizà Dolç (26-3-1910 al 27-11-87)
- Josep Sans Dolç (19-2-1911 al 4-12-87)
- Francesca Fullana Rosselló (22-11-1899 al 9-12-87)
- Jaume Borràs Canoves (9-4-1912 al 16-12-87)
- Francesca Mesquida Torrens (2-8-1904 al 18-12-87)
- Miquel Colom Parets (17-12-1906 al 22-01-88)
- Rafel Rosselló Jaume (13-4-1915 al 24-1-88)
- Joana Rosselló Cabot (29-4-1900 al 1-2-88)

NAIXEMENTS

- Caterina Victòria Jaume Bestard, 13-10-87
- Pere Antoni Niell Alomar, 21-10-87.
- Maria Rosa Tallon Vich, 29-10-87.
- Isabel Sastre Llabrés, 9-11-87.
- Caterina Pizà Vaquer, 14-11-87.
- Narcís Gómez Rosselló, 20-11-87.
- Josep Francesc Núñez Rosselló, 25-11-87.
- Maria Teresa Frau Pérez, 16-12-87.
- Bàrbara Canyelles Ginard, 21-12-87.
- Aina Maria Vidal López, 24-12-87.
- Carolina Mercadal Llinàs, 30-12-87
- Maria Magdalena Bassa Estarrelles, 12-1-87.

MATRIMONIS

- Isidor Pere Garcia Garcia i Maria de las Mercedes Córcoles Lozano, 24-10-87.
- Antoni Mateu Santandreu i Maria Oliver Pizà, 5-12-87.
- Josep Manuel Castillo Giménez i Maria Pilar Garcia Morales, 12-12-87.
- Francisco Brito Antequera i Guadalupe Pizà Bonet, 13-12-87.

FARMÀCIES DE GUÀRDIA

(urgències amb recepta)

- 20 - 21 Febrer; Alaró
- 27 - 28 Febrer; Binissalem
- 5 - 6 Març; Bunyola
- 12 - 13 Març; Santa Maria
- 19 Març; Alaró
- 20 Març; Binissalem

La farmàcia de Santa Maria està oberta tots els dissabtes de 18 a 20 h. i els diumenges de 10 a 12 h.

El Pare Martorell entre les ofrenes rep la gerreta de llet d'ametla

MEMORABLE FESTA NADALENCA

Desde temps immemorial la festa nadalenca del Convent se celebra el dia dels Reis. Després dels cants de l'anunci de l'Àngel i la Sibila, enguany ha oficiat la missa el P. Antoni Martorell, autor del llibre «Celebrem el Senyor», volum de 440 pàgines, tamany foli de música mallorquina moderna religiosa; algunes de dites composicions foren interpretades pel cor parroquial. A les ofrenes de la missa rebé una gerreta de llet d'ametla. Al final l'eminent músic donà els Molts d'anys al poble que omplia el temple. Amb ell vengué a la festa el poeta Miquel Gayà.

Després visitaren el claustre i museu Conrado i a la tarda amb altres amics del poble recorregueren la vall de Coanegra; el palau de Son Torrella els fou mostrat pel seu propietari l'historiador Sr. Hillgarth qui els convidà a signar en el llibre d'honor dels visitants.

Una anècdota: El P. Martorell no havia tastat mai la llet d'ametla i Gayà en tenia un record llunyà; en el dinar la trobaren una beguda tan exquisida, que un i altre volgueren refegir.

passatemps
articles per a esports

futbol, bàsquet,
tenis, pesca...

Marqués de Fuensanta, 35
07320 SANTA MARIA (Mallorca)

distribuidora

ARTINET

- Articles de neteja
- Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18

CASA DE LA VILA

APROVADA LA NORMATIVA DEL MERCAT

Va ser aprovada en Sessió Plenària la nova normativa per al mercat dels diumenges. Aquesta normativa havia resultat punt de tensió a l'anterior plenari, ja que alguns membres de la majoria governant, que presentava la normativa del mercat, varen insinuar la possibilitat que aquesta no s'aplicàs estrictament en tots els seus punts. Davant aquesta pol·lèmica es va decidir passar el tema a estudi en comissió, i finalment va ser aprovada en el plenari següent.

Entre els principals punts recollits a la normativa, que entrarà en vigor el proper dia 6 de març, hi ha l'horari establert per a muntar i desmuntar les parades, que serà de 6 a 8,30 hores per muntar i de 13.30 a 15 hores per desmuntar. Els placers hauran de sol·licitar a l'Ajuntament els trasts i pagaran sis mesos per endavant, els trasts estaran -de fet ja hi estan- numerats i els placers tendran el trast fix, que podrà ser de 3, 6 o 9 metres, i no podrà ser transparent.

Una mateixa empresa podrà tenir dos llocs de venda com a màxim. S'exigirà als venedors l'alta fiscal així com la Seguretat Social, per a evitar la competència il·legal, així com també s'exigirà el carnet de manipulador d'aliments en els casos que pertoqui.

La nova normativa del mercat entrarà en vigor el proper 6 de març.

NOVA PLAÇA A LA PLANTILLA MUNICIPAL

Al número anterior vos informàvem de la proposta del PSM de crear una nova plaça per a encarregat de mercat i neteja de la plaça, així com de les plaçes, carrers i zones ajardinades, que va ser recollida positivament per la majoria d'AP. Ara ja podem dir segur que la plaça serà creada. El contracte inicial serà per a 1 any, i les instàncies -pels interessats en aquesta feina- poden ésser presentades a la casa de la vila fins a les 14 hores del proper dia 25 de febrer.

L'AJUNTAMENT INFORMA

ENCARREGAT DEL MERCAT I DE LA NETEJA PUBLICA

L'Ajuntament ha de contractar pel període d'un any a un peó per a encarregar-se del mercat dels diumenges i de la seva neteja, també de la neteja de les vies públiques i dels jardins.

Els interessats poden informar-se de les condicions i de les proves a superar a les oficines municipals.

Terme de presentació d'instàncies fins a les 14 hores del dijous dia 25 de febrer a les dependències municipals.

Santa Maria del Camí, 5 de febrer de 1988

El Batlle

Ajuntament de Santa Maria del Camí

CERÀMICA CAN BERNAT

TELÈFON 62 01 78

C/ BARTOMEU PASQUAL S/N
SANTA MARIA DEL CAMÍ

CAIXA DE PENSIONS

"laCaixa"

RENAULT

MARTI CANYELLES FERRANDO**SERVEI OFICIAL**C/. Bernat de Sta. Eugènia, 71
Tel. 62 06 74
SANTA MARIA DEL CAMÍ

S'avenc

Plaça d'els Hostals, 22
Tel. 62 09 38

SANTA MARIA DEL CAMÍ

CAS METGE REI

Les activitats de la Comissió Mitxa Ajuntament-Entitats socials per a la Residència de Cas Metge Rei se centren en aquests moments en l'objectiu de recollir fons econòmics per a poder tirar endavant el projecte. En aquest moment estan pendants de registrar legalment les propietats immobles per a poder procedir més envant a la venda de les que estan fora del terme municipal. El projecte més immediat però, és la subhasta de les joies de l'herència. En aquest sentit les passes ja estan donades. La comissió encarregada d'això està formada per Biel Mesquida, Francesca Coll i Pere Mulet, o sia que ja sabeu qualsevol suggerència que pogueu fer al respecte a qui ha d'anar dirigida. Està previst que les joies estiguin exposades dos dies al públic durant les festes de Setmana Santa a la sala de cultura de La Caixa, probablement el dissabte i el diumenge de Pasqua. La subhasta es farà devers Sa Fira i possiblement serà a l'aire lliure, de tal manera que no hi hagi problemes d'espai, ja que l'organització espera i desitja que la participació santamariera sigui massiva; per això, ja ho diguérem al número anterior, han pensat fer lots petits, amb un preu de sortida que estigui a l'abast de la major quantitat possible de butxaques, de tal manera que tothom pugui contribuir a fer la Residència amb la mesura de les seves possibilitats.

La llista de les joies és molta llarga, i no presenta cap interès reproduir-la aquí, ja que pròximament estaran exposades. Vos direm de totes maneres que n'hi ha de tota casta i valor: des de travadors (brotxes), agulles de corbata, polseres, anells de tota casta, botons, fins a rellotges, cadenetes i collades per punys de camisa. La majoria d'objectes són d'or i plata, i els preus de sortida a subhasta seran molt diversos, des de prop de mil pessetes, fins a dotzenes de mils. De tota manera, per Pasqua ho podreu veure i comprovar amb més detall. De moment només es subhastaran les joies, però ben bé podria ser que més envant es fes el mateix amb els mobles i altres objectes.

M.V.

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

ENTREVISTA

EN PEP MARTORELL A SON VERDERA: UN PAGÈS PER VOCACIO

En Pep i la seva dona, Na Bel Mesquida de Cas Frares, ens esperen a Son Verdera i arribam un poc tard. Finalment, després de voltar a dreta i esquerra per l'estret camí se'ns fan visibles les cases de la possessió darrera de les quals albiram, a lluny, el castell d'Alaró. Trobam en Pep a punt de partir per anar a passar les conxes en vista de que noltros no arribàvem, i tot d'una ens fa a saber que no ho té molt clar això de que hagi de sortir als papers. Durant la conversa sovint ens advertirà que té clara consciència que les seves opinions poden esser equivocades. Però el fet és que les aboca francament i que les idees les té ben clares pel que fa a l'agricultura: no és debades que aquest homes ha fet feina al camp durant pràcticament tota la seva vida. Menjant nous i bevent conyac vora la foganya ens va desglosant la seva ferma filosofia de pagès per vocació i la seva pena per una agricultura cansada i vella.

-Vosaltres feis la revista perquè vos agrada sense tenir-hi res a guanyar. Idò i un pagès és igual: si no agrada no val la pena, perquè per fer milions val més dedicar-se al turisme. És per això que un pagès ha de ser conformista per força. Fer de pagès és poc agraït, perquè ets un obrer a primera línia que ha d'aguantar la inclemència del temps, les males collites i ha d'anar esclata-cor perquè d'ençà que la gent fuig del camp falten braços i sempre hi ha feina enrera.

-Aleshores, quina és

la satisfacció del pagès?

-És una satisfacció molt íntima i individualitzada. Ben diferent a la de l'artista que fa una obra que és admirada per molta gent, l'obra de l'agricultor només li dona satisfacció a ell mateix, és una cosa molt personal i interna, que no transcendeix.

-Com i quan arribares a Son Verdera?

-L'any 59, quan jo tenia 18 anys, vaig arribar a Son Verdera amb la meua família, pares i germans, fins que arribà el moment en què vaig quedar jo tot

«Un pagès ha de ser conformista per força»

sol amb la meua dona per cuidar les terres. Abans aquí hi havia dos parells de bèsties i sis o set persones sempre, ara només qued jo amb l'ajuda, quan

els hem de mester, de tres o quatre jornalers.

-En què ha canviat l'explotació d'aleshores a ara?

STIL'S

Plaça Hostals 37 • Tel: 621122

Santa Maria del Camí

perruqueria d' homes

GABRIEL SASTRE

Direcció: Gabriel i Miquel Sastre

- *TRACTAMENTS CAPILARS
- *TALLS MODERNS
- *PERMANENTS
- *TINTS

ESTAM AL SEU SERVEI
C/. Bisbe Perelló, 4

L'agricultura s'ha de fer de nou perquè la que tenim no serveix per a res

-Abans un home podia viure amb deu quarterades i ara n'ha de mester quaranta o cinquanta. L'explotació era més rendible perquè la mà d'obra era més barata, però la vertadera clau de la crisi del camp a Mallorca s'ha d'anar a cercar en el fet de què a l'agricultura les inversions són a molt llarg termini i que els arbres són vells. Jo parl sempre fent referència més concreta als ametlers que és el cultiu que feim aquí principalment, juntament amb garroves i ovelles. Si a tot això hi afegim que el camp sempre ha anat endarrerit respecte de la tecnologia que l'agricultura es mor i que no queda més remei que fer una nova agricultura.

-Com?

-Fent una renovació rotunda. Si els ametlers són tan vells que per ventura ja fa vint anys que els hauríem hagut d'arrabassar per improductius, s'haurien de fer plantacions noves procurant l'especialització, és a dir, contràriament a la idea que es tenia abans de què era convenient a una finca tenir un poc de tot, s'hauria de fer al contrari: qui tenguí ametlers fer només ametlers i a ser possible a gran escala, i qui tenguí ovelles que en tenguí quatre-centes en amunt. D'altra manera no és possible fer el camp rendible. Això i maquinària moderna que, naturalment, és imprescindible. I encara hi ha una altra cosa: si els grans pagesos d'un temps aixecassin el cap no servirien per a res perquè avui surten noves tèc-

«El pagès és un obrer a primera línia»

niques i tot canvia i per això hauríem de trobar temps i tenir més interès per obtenir informació, ampliant coneixements a fi d'estimular la creativitat.

-I el cooperativisme?

-Una cosa molt bona i necessària, però mala de dur a la pràctica. Hi ha molt d'individualisme i molts d'interessos creats. Per començar, no tots els possibles cooperativistes poden arrencar amb les mateixes possibilitats econòmiques i la inversió inicial seria forta, a part que s'hauria de saber guiar la cooperativa ben enfocada.

-Heu posat en marxa algun programa renovador quant a tipus de cultiu?

-He fet una experiència de sembrar ametlers amb un sistema de peus híbrids aconseguits a partir de la mescla de melicotoner amb ametla, que ja ve feta industrialment de la península mesclant el pol·len de les dues flors i seguint un complicat procés industrial. Tenc esperances de que prest doni

resultats.

-Fa pocs mesos entrevistàvem en aquestes mateixes pàgines a en Bartomeu Simonet, Director Territorial del Ministeri d'Agricultura, qui afirmava que a Sta. Maria el vinyet podia esser un bon cultiu alternatiu per a la renovació del camp.

-No puc parlar de la vinya perquè no m'hi he dedicat mai. L'única cosa que sé és que aquí a Son Verdera fa vuitanta o cent anys hi havia vinya i tenim un cup, però s'abandonà el de l'oliva del qual en queda com a testimoni la tafona.

-Els pagesos teniu fama de tenir una filosofia de la vida molt pròpia. Com te veus a tu mateix?

-Com a pagès cada dia tenc experiències noves, cada dia aprenc coses, però com més va més me'n don compte que en realitat no sé res. La veritat és que jo no sé si vaig bé o malament, però és ben cert allò que diuen si no sopegues no aprens a

alçar els preus, i si la vida és hermosa és perquè t'ensenya a fracassar. Avui en dia els pagesos som uns zeros a l'esquerra i diuen que només n'hi ha de beneïts o de cruus, però jo n'estic content de fer d'agricultor, perquè m'hi conform i m'agrada. Procur tenir les idees obertes i escolt tot el que me prediquen, tenc clar que l'agricultura s'ha de fer perquè la que tenim no serveix per a res i allò que em sap més greu és veure que el jovent que vol esser pagès no té eines per a fer realitat la seva vocació així com toca, amb una productivitat digna.

Ja fa estona que el darrer sol s'ha apagat. El quissó s'ha ben adormit, estirat vora la foganya. Ens acomiadam, però abans en Pep sentència: Fa uns anys canviàrem de tomba a mon pare i hi cabia dins una capseta de dos pams. Tots hi anam. I qui se conforma, sempre serà ric.

J.S.M.

REPORTATGE

SA PLAÇA: COM MÉS GRAN, MÉS PROBLEMÀTICA

Els diumenges al matí, Santa Maria canvia totalment el seu ritme de vida, i els seus carrers muden d'aspecte. Hi ha gent i cotxes per tot. Certament el mercat dominical, «Sa Plaça» ha esdevingut amb el temps un esdeveniment que cada setmana amb tota puntualitat trastoca la vida tranquil·la del nostre poble. El mercat ja no és tan sols un lloc on van a comprar homes i dones de Santa Maria; el mercat és un centre d'atracció de «domingueros» i tota casta de gent que passa pel nostre poble i s'hi atura.

El creixement del nostre mercat, tant de compradors com de placers, ha anat poc a poc afectant no tan sols la Plaça Nova, sinó també la majoria de carrers del poble. La nostra vila és cada diumenge un autèntic embut embossat, a més d'un formiguer de gent. L'Ajuntament, amb el canvi de responsables que s'ha donat al mercat, ha canviat la distribució de parades de venda, aparcaments i circulació de vehicles. Això

lògicament ha despertat protestes entre els sectors més perjudicats, ja que mai es fa un canvi al gust de tothom i per això Coanegra va arribar a plaça per prendre nota de les opinions de gent molt diversa: placers,

compradors i veïnats.

El punt que resulta més conflictiu, amb opinions més contraposades, i segurament el més difícil de resoldre és el que es refereix al trànsit i aparcaments de vehicles. Amb les darreres reformes circulatòries no es pot entrar ni sortir de la Plaça Nova pel carrer de Marquès de Fuensanta; en contrapartida a tot el costat del carrer nou s'ha privat d'aparcament (i la Policia Municipal de fet vigila perquè això s'acompleixi), i així la circulació hi resulta molt més fluida. Però en canvi el carrer llarg està cada dia diumenge més saturat, i en arribar als caps de cantó dels carrers Mesquides i Arquitecte Forteza, l'embós és segur. El problema més gros és que en no haver-hi aparcament de cotxes prop del mercat la gent, sobretot la de fora del poble, intenta acostar-s'hi i després resulta difícil sortir-ne. Algunes persones ens suggeriren que una solució vàlida seria que els cotxes poguessin donar la volta sencera a la plaça en un sol sentit, de tal manera que sempre hi podria haver un carril d'aturada de vehicles i l'altre per circular. L'únic obstacle per això, mirau quines coses!, és l'Edifici Municipal, construït fa pocs anys sense respectar l'alineació del carrer que limita el passeig. Així i tot no és un obstacle insalvable, només caldria canviar de lloc unes quantes parades de placers per a què el trànsit pogués circular.

Pel que fa als aparcaments ningú

Sa Perxa

gran assortit de carns fredes
(fiambres)

Tel. 62 11 17

FONER

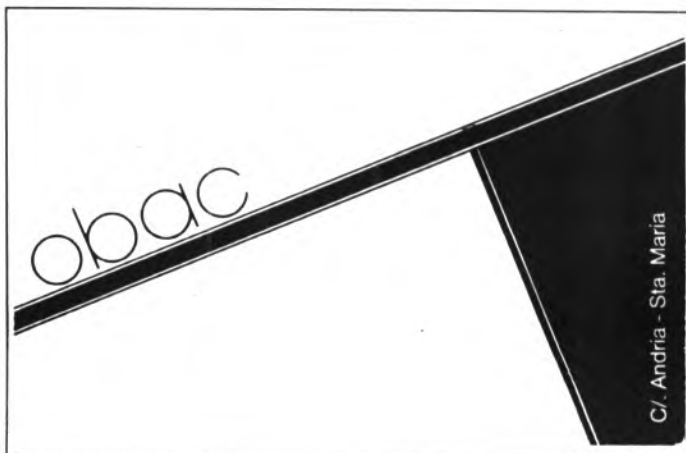
**MINYO
INFANT
ESPORT**

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

hi està d'acord. N'hi ha que troben que s'hauria d'habilitar un espai prop del mercat (però, on?), sobretot és gent que compra o ven objectes que no es poden tragar a peu, com són ara arbres. En canvi n'hi ha que diuen que està bé que s'aparqui per s'hort de Ca'n Mates i el Camp d'Esports, que així la plaça queda més transitable, i que tampoc l'aparcament queda tan lluny.

Un aparcament que també resulta polèmic és el de les furgonetes dels placers. Si bé els que venen a plaça estan satisfets de poder deixar les furgonetes a prop de la parada, resulta que queden aparcades a l'únic costat de la plaça que hi ha comerços fixos, i fent que la gent que va al mercat s'hi acosti poc i es concentri damunt el passeig.

La nova distribució dels trasts de venda també ha provocat alguns descontents: si bé la gent que queda en torna del passeig està satisfeta, no és el cas dels que els ha tocat estar al quadrat central, ja que el trespol està en males condicions i hi sol haver molts de bassiots, i les furgonetes queden just a devora; i tot això, juntament amb el fet que és difícil deixar el cotxe a prop, fa que la gent hi vagi més poc. Ho deia u plaçer «Trob que està molt bé que l'Ajuntament ens demani papers i ens cobri el que cobra, però crec que en contrapartida ens podria oferir una plaça en condicions. Jo m'he passat hores llevant aigua d'un bassiot». De tota manera són casos concrets, no una protesta general, que creim que es poden anar solucionant amb un pos de bona voluntat.

Totes les qüestions problemàtiques fins aquí apuntades, vénen derivades de la distribució del mercat i de la circulació de vehicles. Però hi ha altres problemes que es deriven de la gran aglomeració que el mercat representa. Un d'ells és el dels

«Els diumenges és ben patent un «caos» circulatori»

«carteristes» que sempre compareixen allà o hi ha gent, i Santa Maria no és una excepció. El mercat ja no és aquell lloc per anar a comprar amb tranquil·litat i a bon preu (moltes vegades els preus de plaça són més cars que els de botigues), el mercat és una aglomeració de gent i mercaderies, un espectacle colorístic, (amb aires «tercermundistes» que comentava un santamariet) més propi per atreure ciutadans de caseta o turistes amb ànsies d'exotisme, que no per atendre la demanda comercial d'un poble de quatre mil habitants. Als santamariers «ens ve gros» el mercat. Però no hem d'oblidar que representa una important font d'ingressos per a l'Ajuntament de Santa Maria; en definitiva són impostos que els santamariers deixam de pagar; i això no es pot desaprofitar de cap manera.

En aquest sentit és evident una constant preocupació per part del

Consistori, tant del Govern com de l'oposició, per anar millorant poc a poc les condicions del nostre mercat. En aquest sentit va encaminada l'aprovació de la nova normativa per al mercat que explicam breument a la secció «Casa de la Vila» d'aquest mateix número; i la creació d'una nova plaça d'encarregat del mercat a instàncies de l'oposició. De la mateixa manera el regidor delegat del mercat, Rafel Mesquida, ens va manifestar que era conscient de la necessitat d'adequar millor el passeig i la plaça, arreglant el trespol; i que l'Ajuntament està gestionant un aparcament per als vehicles dels placers. Amb això s'aconseguirà solucionar alguns dels problemes essentals. Però encara quedarà pendent una ordenació definitiva del trànsit, cosa que segurament resultarà difícil.

Mateu Vich
Pere Calafat

Serveis
J.G. Oliver

**FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES**

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

ESTUDI FOTOGRAFIC

Llorenç Frontera

— REPORTAJES

— ESTUDIS   Plaça Hostals 44 Sta. Maria Tif. 62 02 39

JOVE A JOVE

MARIA DEL CAMÍ VICH

LES TRADICIONS NO S'HAN DE CONSERVAR, S'HAN DE VIURE

Na Maria del Camí parla amb timidesa, però amb claretat

Na Maria del Camí té devuit anys, estudia la carrera universitària de turisme, no és molt xerradora o més ben dit, de vegades no ho és.

Pep.- En què consisteix el que estàs estudiant?

Maria.- Estudiï turisme, aquest curs és el primer que es fa dins la universitat, abans només hi havia escola privada.

Com pots imaginar és un ensenyament encaminat de cap al turisme, donant molta d'importància a les llengües, allà estudiem: Anglès obligatòriament i com que jo ja he fet francès, ara estudiï alemany, també estudiem geografia, dret, comptabilitat, economia i altres temes d'utilitat, per a la possible feina que facem.

-Quines feines solen exercir els titulats amb aquesta professió?

-Director d'hotel, guia turística, també pots muntar una agència de viatges, ara que el que m'agradaria fer, és d'hostessa

(«azafata») de vol, malgrat que per això no es demani aquest títol.

-T'he vist actuar, amb el grup de teatre de s'Escoleta. T'agradaria esser actriu de teatre?

-Sí! m'agradaria esser actriu, emperò més de cine que de teatre.

Fent comèdia m'ho he passat molt bé, m'ha agradat molt, a l'hora de triar carrera vaig dubtar entre turisme i art dramàtic i finalment vaig triar la primera, perquè crec que té més sortides.

Si sapigués que en acabar d'estudiar, tendria feina, no ho dubtaria ni un segon d'anar a estudiar art dramàtic.

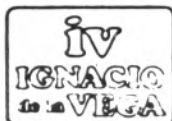
-Conta'm quins són els papers que has fet i els que t'agrada fer?

-Només he participat a dues comèdies, i a les dues, he estat la filla d'una família molt divertida i ara n'estam preparant una altra que se diu «Sa padrina» i és escrita d'en Joan Mas, és divertida, emperò un poc més sèria

AUTÈNTICA SOBRASSADA MALLORQUINA

Ignacio de la Vega Elompart

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 104
carretera Palma - Inca
Santa Maria del Camí
07320 - MALLORCA
Tel. 62 01 44

«Ciutat està plena de «niños pijos» que parlen en castellà».

que les altres dues.

-Què opines de les tradicions?

-Les tradicions són una cosa molt ampla, ja siga el ball, la cuina, les festa, i tantes altres coses, són tradicions i per tant són cultura.

-Trobos que s'han de conservar?

-Més que conservar, s'han de viure, quan una tradició queda antiga o no agrada, s'ha de deixar o actualitzar, com per exemple, el grup Coanegra que compagina els ritmes tradicionals i les noves tècniques.

-Què opines del matrimoni?

-Respect totes les opinions, me pareix molt bé que una parella convisqui sense casar-se, ara bé, si dues persones s'estimen i volen viure plegades ho poder fer legalment, ja que només és un formalisme que no li don cap importància i per altra banda té avantatges, que poden estalviar problemes.

-Estàs d'acord amb l'avortament?

-Estic d'acord que una dona pugui decidir. De no voler tenir fills s'han d'usar anti-conceptius emperò arribat el cas, una dona

té dret a decidir.

-Tenint ton pare ceramista no has pensat mai de dedicar-t'hi, tu també?

-Per ventura, perquè ho he vist sempre a dins ca meva, no m'ha estirat, m'agrada emperò no m'ho he plantejat mai, en canvi la pintura sí, he pintat un parell de quadres i ma mare me n'està ensenyant.

-Què fas els caps de setmana, per on vas?

-M'agrada canviar, sobretot m'agrada anar pels pobles, la gent és més autèntica, no vull dir que no vagi per Ciutat, emperò me cansa i està plena de «niños pijos» que parlen en castellà.

A l'escola aquí on vaig, feren una aplegada de firmes, per fer les classes en castellà, hi ha dos professors que continuen fent-les en català i la classe està buida.

Si volen les classes en castellà que se'n vagin a Madrid, crec que és absurd que persones que basen la seva professió en les llengües no en vulguin sebre res de la d'aquesta terra.

-Per Sant Antoni te vaig veure desfressada...

-Sí, m'agrada molt desfressar-me, però la gent jove, no estava gens animada i a mi pel fet d'anar desfressada, me miraven d'una manera rara.

La gent jove passa de tot, només pensen en anar al bar, fumar i beure.

Al principi de l'entrevista, ella era un poc reservada, però acabem distengudament fent una copa a Obac»

-Ets tímida?

-Molt.

-Com pot esser tímida, una persona que fa comèdia i vol esser «azafata» de vol?

-Crec que som tímida, emperò m'esforç per no esser-ho, per exemple, quan som damunt el cadafal, al principi me pos molt nerviosa, i si vull esser «azafata» és perquè m'agraden els idiomes i també viatjar.

Digués: Quin color t'agrada?

-Lila.

-I quin no?

-Vermell

-Una flor.

-Violeta.

-Una beguda.

-Aigua amb gas.

-Un cantant.

-David Bowie.

-Quin llibre llegeixes?

-«El mundo según Garp».

-Una pel·lícula.

-Birdy.

Na Maria ens segueix contant el malament que està la llengua a la seva escola, veim que aquest tema li preocupa, també ens diu, que la gent de la seva edat davant aquest problema o d'altres, ni tan sols se defineix, només vegeta.

*Entrevista: Pep Pinya
Transcripció: Pere Calafat*

Instal·lacions elèctriques
Xarxes de baixa tensió
Reparacions en general

FORELECTRIC

Bartomeu Pasqual, 4-A - Tel. 62 09 39

VINS RUBI
ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:

Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

MESTRE PEP CAMPS DE SON ROCA:

UN XEREMIER QUE EN VA APRENDRE DE MESTRE PERE FILO DE SANTA MARIA

A l'esquerra en Pere «Filo» i a la dreta en Pep Camps

XEREMIERS DE SANTA MARIA

Les xeremies compten amb una certa tradició en el nostre poble, ja en el «Llibre de la Obra de la Parròquia de Santa Maria del Camí, 1702-1774» hi trobam, el 3 d'octubre de 1757, aquestà anotació: «Per una pell de cabra per les xeremies, i lliura». Els xeremiers que hem pogut recordar són:

Pere Bestard «Filo» El xeremier de més renom de Santa Maria, extraordinari constructor de xeremies i flabiols, va viure a Santa Catalina alguns anys i va morir a Gènova.

Tomeu Bestard «Filo» Germà de mestre Pere, tocava amb ell.

Pep Munar Canyelles «Francinet» Nascut a Santa Eugènia, es va casar amb na Catalina Ordinas Llinàs de Santa Maria. Era pastor. Va esser pastor de Son Espanyol i majoral i guàrdia jurat de Sa Bastida de Porreres, durant 22 anys. Tocava per les festes dels pobles. Va morir l'any 1978 a 82 anys.

Andreu Comas «David» En va aprendre d'allot, a devers 10 o 12 anys, fent de pastoret amb son pare. Llavors en va aprendre més amb en Pep «Francinet».

Rafel Far «Ciutadanet» Tocà a moltes festes i acompanyà l'amo en Tià Guidons de Consell moltes vegades.

Altres xeremiers: Martí Crespí «Parró», Tomeu «Penós», el sen Gener, en Toni Marcé «Xisples», en Gori Negre.

Dia 8 de febrer, convidats per n'Andreu Comas David, i entorn d'una taula ben parada en el cafè Comerç, s'hi arreplegaren un bon estol dels millor xeremiers mallorquins. Hi havia mestre Pep Camps de Son Roca, en Tomeu Camps també de Son Roca, en Sebastià Mut de Pina, en Tasar Miralles de Sa Costa de Santa Eugènia, n'Antoni Pou de Sa Torre de Santa Eugènia, n'Andreu Comas David de Santa Maria, en Pep Toni Rubio, en Pep Rotger, en Miquel Tugores i en Tomàs Salom de Ciutat, n'Antoni Marcé Xisples de Santa Maria, en Gori Negre de Santa Maria, i un grup d'amics format per en Pere, l'amo del Comerç, en Tomeu Canyelles de sa Basseta, en Joan Mas de Consell, en Joan de Consell, pastor de n'Andreu, i un redactor de Coanegra.

Poguèrem sentir un bon esplet de sonades, carrregades de saviesa antiga, i pogueren veure com hi ha homes que segueixen aferrat a les arrels musicals de Mallorca, en temps de mala maror per a tot allò que no es postís i artificial. Va esser molt interessant veure les diferents maneres de sonar les xeremies, segons els pobles, mentre els de Pina duïen un ritme més ràpid amb el tamborino, els de Son Roca el duïen més pausat, i els de Ciutat més avesats a acompanyar ballades, encara més viu i ràpid.

Volgueren aprofitar l'ocasió per parlar amb mestre Pep Camps de Son Roca, un xeremier que va acompanyar moltes vegades a mestre Pere Bestard Filo, el xeremier de més renom que ha donat modernament Santa Maria, i que va aprendre l'ofici d'ell.

Va néixer a Son Bosc, a Son Roca, el 23 de gener de 1912. Els seus pares duïen la possessió de Son Llabrés d'Esporles, i ell de petit hi va fer de porqueret i de pastor, i més tard va llaurar i menar el carro de parell. A la seva família feia 11 generacions que eren xeremiers. Tenien les xeremies penjades i son pare les sonava. Les havia fetes el padrí del padrí del padrí de son pare, que era torner, i feia de fuster en el carrer nou d'Esporles, i a més feia de curander. Mestre Pep va començar a tocar cançons amb aquelles xeremies, tocava les cançons que cantaven les dones que collien oliva: Diego Montes, Basilisa, Si véns, vine per sa cotxe-

Viver HORTUS

La major exposició de Mallorca
de plantes ornamentals

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

Colles de Xeremiers davant l'estació del tren de Ciutat devers 1930. De dreta a esquerra: Mestre Pep, pastor de Son Espanyol; Pep Camps de Son Roca; Mestre Pere Bestard «Fil» de Santa Maria; el porquer de Son Espanyol i el sen Joan «Pellusco» de Montuïri.

ria, etc. Sa mare no volia que les sonàs dins la casa i li deia: Au ves a fer saluet a una altra part! . I ell les sonava fent de pastor, pels sementers, per qualsevol lloc, fins que va esquarterar la trompa llarga de les xeremies, que ja no varen sonar més.

Per Sant Antoni anaren a Establiments, ell i son pare, tenia 12 anys, per tant era el 1924, i hi trobaren mestre Jaume «S'Estufat» de Son Espanyol, i mestre Pere Filo de Santa Maria, que tocaven allà. Mestre Pere quan va saber que aquell al·lotell era afectat de sonar les xeremies li diu: «Hala, bota de sa bisti» i li va donar les xeremies, i ell que tenia més buf que un bou ja va esser partit, sona qui sona. De llavors ençà mestre Pep davalava dos dies per setmana de Son Llabrés cap a Santa Catalina (on hi vivia mestre Pere Filo), havia de fer dues hores de somera ensellada fins a Son Roqueta i llavors agafar el tramvia, fins que s'estiu de davant li compraren una bicicleta. Començaren a anar per festes, i aprengué tota casta de sonades, fins que es va morir

mestre Pere, i ja no va poder aprendre més cançons d'aquell gran xeremier de Santa Maria. Però ja tenia un bon repertori: ses jotes, ses corregudes, es repartiment de coques, sa calistrana, ses corregudes antigues, es boleros antics, l'oferta, etc.

Les tenien ben geloses a totes aquelles tocades. Mestre Pep conta que no volien que els gravassin les cançons. Mestre Pere «Filo» anà a Barcelona a tocar, i un home els va demanar per anar a tocar a ca seva, i el temps que tocaven els deia que no xerrassin. Quan arribaren a Ciutat un dia un els diu: «Ep Pere, ja en tenc unes de xeremies!» i varen esser les xeremies de mestre Pere gravades en disc. Mogueren plet i els donaren una misèria.

Mestre Pep és el continuador directe de mestre Pere «Filo», com ara ho són les noves fornades de joves sonadors que aprenen a tocar les xeremies, fidels a les arrels antigues, que no volen que es deixin de sentir les tocades els matins de festa i les nits de ball.

Botiga
de
Llana
i Fils

Plaça Hostals, 55

Santa Maria del Camí

FORN - PASTISSERIA

BOVER

CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

LA FAMÍLIA CABOT DE CA'N REI

Una de les famílies del nostre poble que mereix ésser biografiada és la dels Cabot, coneguda pel malnom de Ca'n Rei. Els primers d'ells que s'establiren al terme santamarier eren originaris de Bunyola, i foren Miquel Cabot i el seu fill Rafel.

Un oncle d'en Miquel havia comprades sis quarterades de terra a Sta. Maria. Tal parent era l'honor Bartomeu Nadal, el qual al final de la seva vida en el seu testament el feu hereu d'aquelles terres, que havia adquirides d'Antoni Borràs dia 12 d'octubre de 1641, i on havia plantada una vinya. La finca confrontava amb el camí de Sóller i amb el del Raiguer, amb la vinya d'Andreu Ferrer àlies Ganxo i també amb la dels PP. del convent de l'Ària, existent a les hores a la Ciutat de Mallorca. També el dit oncle donà a Miquel Cabot, el seu nebot, tres quarterades de vinya, que li havia venudes Jaume Antoni Monserrat, el 18 de Maig de 1641. Per altra part el referit Miquel Cabot també comprà quatre quarterades més a D. Salvador d'Olesa, amb data del 29 de febrer de 1650, que plantà de vinya. Dites terres foren l'herència que rebé en Rafel, fill d'en Miquel, per sa disposició testamentària feta el 23 d'octubre de 1677.

El nou posseïdor, Rafel Cabot Sampol, natural de Bunyola, es traslladà a Santa Maria del Camí, i anà a viure a la finca de sis quarterades de vinya, a on hi havia una bona casa, que encara existeix, i es dedicà al cultiu vitivinícola, juntament amb les altres terres que li tocaren per herència. La casa a on vivia prest la gent la conegué per Ca'n Rei, nom que també existeix fins el dia d'avui. A l'any 1710 el nou propietari ja capbrevà les seves propietats, que consten, al llibre primer de capbrevacions de la Casa Olesa. Havien passats ja trenta-tres anys. En Miquel havia contraït nupcies amb una filla dels senyors de Son Borràs, anomenada Joana Borràs, la qual heretà dels seus pares una peça de terra i vinya de sis quarterades, un altre tros dit El Velar, de tres i mitja amb unes cases, i també 18 quarterades anomenades Les Rotes. Confrontaven les dites propietats amb el camí de Sencelles i amb la possessió de Son Seguí, dels senyors Olesa.

Amb tot això el matrimoni Cabot-Borràs, gaudia de bona posició i anà adquirint distinció social. En Rafel i la seva esposa foren pares de sis fills: Joan, Sebastià, Rafel, Antoni, Bartomeu i Miquel. El pare feu testament el 13 de novembre de 1710, davant el notari Salvador Gallard. Declarà hereva universal la seva esposa, i la facultà per concedir l'heretat «a mos infants mascles, a un o a molts, los que ben vists li seran, i per cas de morir sens disposar, a mi hereu fas a Joan Cabot o a sis infants mascles, a Sebastià, o a Rafel, o a Antoni, o a Bartomeu, o a Miquel, mos fills». Com a testimonis hi figuren les principals persones del poble, d'aquells dies, que foren: el senyor Gillem Canyelles de Son Carca que era el Batle Reial, Antoni Borràs de Son Borràs, Pau Cantallops, comerciant, el senyor Bartomeu Jaume de l'Aboçar, el Dr. en Medicina Andreu Canyelles, Guillem Bover cirurgià, Joan Pasqual àlies Far, tots de la nostra vila. Ordenà ésser sepultat a l'església dels PP. Mínims del nostre poble, davant la capella de Nostre Senyora de Concepció. Se senyalà 250 misses, d'elles 100 al convent de la Soletat, 10 a l'església de Bun-

Cases de Ca'n Rei

yola i les restants a on volran els mermessors. Morí dia 5 de novembre de 1728.

Després del traspàs d'en Rafel Cabot a millor vida, ocorregué un succés lamentable, que està consignat al testament del fill Rafel, el qual estava pres a Ciutat, i diu en el més important «Jo Rafel Cabot, fill de Rafel ja difunt i de Joana Borràs, vivent, trobant-me en les càrcers reials, extret fora de la gàbia i estant de prompte partida del present regne de Mallorca... volent dispondre dels bens temporals, fas aquest últim i vàlid testament». Anomena «mermessors a sa mare, a Joan, a Antoni i a Bartomeu Cabot, mos germans, i hereva fas a Joana Borràs ma mare». Deixà deu lliures a la seva filla Joana Cabot. Aquest pres fou enviat a la penitenciària de Roses, província de Girona i morí en ella. No consta la data, però al 22 de novembre de 1742 a instància de Joana Cabot casada amb Gabriel Borràs, que era la filla del pres, fou publicat el testament d'un Rafel condemnat a la presó de Roses. La mare del dit Rafel tingué el disgust que és de presumir, i en fer testament, poc després de la partida de son fill a la penitenciària, diu el següent: «Deix a mon fill Rafel ausent del present regne, cinc sous i per haverse pagat per ell, per gastos criminals, hereu lo instituesch, o sa filla Joana, ma neta, a la que li don tota la roba de mon ús, un llensol i unes tovalles».

Ara bé, ¿qué havia passat? Per què fou condemnat en Rafel? En el seu testament no anomena per res la seva esposa. Si ja havia enviadat, ¿quin inconvenient hi havia per no dir-ho? Tot això fa pensar en la possibilitat que entre els esposos hi degué haver drama familiar, ja que la pena de presó a Roses ho fa pensar. La vida a tal penal solia ser breu, perquè els presos estaven sotmesos a rigorosa disciplina i forts treballs. Als documents que he vist no donen més notícies, però segurament se'n degué parlar molt al nostre poble.

(continuarà)
Andreu Bestard Mas

BÀSQUET

COSES RARES

L'equip Senior Masculí del Santa Maria està suportant diumenge a diumenge el que podríem dir situacions anormals, que podran fer que l'equip tenguí molt complicat el poder mantenir la categoria si continuen passant aquests fets.

És realment cert que les coses que li passen a aquest equip no són normals. Exceptuant dos partits d'aquesta segona fase, en els quals es va perdre amb un resultat prou contundent, un a casa contra L'Impremta Bahia i a Sóller contra el Joventut Mariana, hi ha hagut tres partits en els quals s'ha perdut per un sol punt, amb molts de problemes d'arbitratge que fan pensar que el Sta. Maria està patint una persecució injusta que posa, realment, les coses difícils al Club. I deim al Club perquè a altres categories ha passat d'altres vegades.

Recordant un per un tots aquests partits podem dir que el nostre equip ha estat cosit a personals un tant injustes, comparant-les amb les que ell ha patit; sense anar més lluny recordam un partit jugat fora casa en el qual el nostre equip guanyava d'un punt faltant pocs segons per acabar i amb possessió de la pilota, es tiraren tres jugadors contraris sobre el que tenia la pilota, desplaçant-lo descaradament, li robaren la pilota i feren cistella, guanyant d'aquesta manera el partit, i l'àrbitre sense immutar-se. A més l'àrbitre no havia tolerat accions molt més discutibles de ser personal als nostres jugadors. Això provoca les protestes per part dels components del Sta. Maria, que malgrat tot no aconseguiren res. La sorpresa fou quan a l'hora de firmar l'acte

l'àrbitre agafà les fitxes de dos dels nostres jugadors, resultat: un partit de sanció a cada un d'ells.

Un fet que va sorprendre a molts fou que el diumenge següent es va designar el mateix col·legiat que provocà els esmentats incidents per arbitrar a la pista del Sta. Maria. La intervenció d'un dels directius feu que es substituís el col·legiat, fet que evità possiblement que hi hagués nous incidents.

A un altre partit passà un fet similar encara que no hi hagué suspensions, i ja la gota que vessà fou el següent que tengué lloc a Sta. Maria contra l'Avante partit que es donava per guanyat per un sol punt. Tots contents i satisfets fins a l'hora de firmar l'acte, a on davant la sorpresa de tots el jutge de taula va dir que s'havia equivocat en el recompte de punts i que l'equip guanyador era l'Avante. Es va presentar un recurs i el comitè va decidir repetir els darrers deu minuts, que es disputaren el divendres deu de febrer a on el Sta. Maria perdé de dos punts.

De resultes de tots aquests fets l'equip té una situació en la classificació molt complicada que fa pensar que haurà de jugar la promoció de descens per a mantenir la categoria. L'equip està suficientment capacitat per no haver d'arribar aquest extrem perquè així ho ha demostrat.

Ara bé cal que ens designin àrbitres així com toca, imparcials i competents i que deixin de passar aquestes coses tant rares que fan tenir mals pensaments a més d'un.

FUTBOL

REFORÇOS PER L'EQUIP AMATEUR

De tots és sabut que la plantilla actual de l'equip amateur és curta per tenir aspiracions a qualque cosa. Si a tot això hi afegim les lesions que ha hagut de suportar l'equip la cosa es complica d'allò més seriós.

Per això, en jornades anteriors, s'han incorporat a la disciplina de l'equip dos jugadors nous. Aquests són en Bernat Cabot, i en Jaume Juan. El primer ja és prou conegut a Santa Maria en el món futbolístic, perquè quan va començar a jugar ho va fer amb l'equip Aleví del nostre poble, per passar seguidament al La Salle de Palma en les categories d'infantil i juvenil. Després va deixar de jugar per acabar de formar els seus estudis a Saragossa. Aquest any i una vegada haver acabat la tasca a fora, ha decidit donar una ma a l'equip i ha decidit fitxar pel que queda de temporada. Segur que la seva ajuda, i degut al seu sebre, pot ésser molt valiosa.

En Jaume Joan i en Bernat Cabot, dos reforços per a l'equip amateur

L'altre component d'aquests reforços és en Jaume Juan, jugador de Ciutat i procedent de les categories inferiors del Mallorca, equip en què va arribar a jugar en la categoria Nacional Juvenil. Després passà a les files del Pla de Na Tesa, per acabar finalment aquest any al C.E. Santa Maria. És un jugador d'una gran qualitat tècnica, que si es posa aviat bé físicament, pot donar un rendiment positiu per l'equip.

FUTBOL**L'EQUIP FEMENÍ CAMPIÓ**

No massa vegades un equip de futbol del nostre poble ha quedat campió a la lliga que es disputa en les diferents categories. Aquest any i amb molta satisfacció, si que ho podem celebrar. L'equip de futbol femení que hi ha a Santa Maria ho ha aconseguit.

Si no recordam malament, fa vuit anys que un grup de persones del nostre poble, tengueren la idea de formar un equip de futbol compost per dones. La idea, en principi fou agafada per la majoria de la gent com un «cachondeo», i era molt freqüent sentir allò de «anem a riure un poc que jugen a futbol ses al·lotes». Evidentment, el joc que exhibien en principi tenia molt a desitjar, com és normal quan mai s'havia fet aquell esport. Altres equips com per exemple Esporles, CIDE, Gènova, etc. s'animaren a fer el mateix. Però la majoria de la gent n ho aconseguia acceptar (avui encara ara passa si bé no gaire per sort) i la majoria d'aquells equips varen haver de desaparèixer.

Les lligues, lògicament eren molt curtes degut a la manca d'equips i es va haver de recórrer a fer un parell de voltes més del compte per fer un campionat digne.

Una data curiosa, és que en les primeres formacions de la plantilla del Santa Maria Atlètic Femení, la majoria de les seves components eren del poble. Avui per avui, tan sols ho són na Mariana, na Joaneta, na Malen i na Margarita, de pare Santamarier, les altres són de fora poble.

Varen anar apareixent i desapareixent equips, però el cert és que el Sta. Maria durant vuit anys ha aconseguit treure es carro i d'una manera bastant brillant. Tots els anys ha estat un dels equips punters i ja l'any passat va quedar campió de la Copa President, segon a la lliga darrera el Bunyola (gran rival del Santa Maria i equip amb el qual es juguen totes les finals a Mallorca) per després anar a jugar al campionat d'Espanya a on quedà eliminat després de fer un gran partit a Santa Maria contra un equip de Catalunya.

Aquest any han aconseguit quedar campeones de lliga, deixant en segon lloc al Bunyola i ja molt distanciat els dos equips restants tots ells de Sóller.

La lliga, degut a la manca d'equips ha estat disputada a quatre voltes, quedant la classificació de la següent manera:

	J	G	E	P	GF	GC	PTS
Sta. Maria	12	10	1	1	107	8	21
J. Bunyola	12	9	1	2	116	10	19
Port Soller	12	2	1	9	7	110	5
Sagr. Cors	12	1	1	10	3	105	3

Com es pot comprovar, la diferència existent entre els dos primers de la resta és prou significativa. El nostre equip i el Bunyola, ja fa uns quants anys que competeixen mentre que els dos equips de Sóller fa molt poc.

Durant la lliga han intervingut: Joana Maria, Mariana, Fina, Margarita, Cati, Malén, Lluïsa, Mari Cruz, Antònia, Espe, Maria, Rosària, Joaneta, Caterina, May, Maria Antònia, Piedad i Peque.

Els responsables de l'Equip, Toni Sion, Pere Mulet, Miquel «Poncet», seguidors, l'entrenador Andreu Borràs (recordam que l'any passat entrenava l'equip amateur masculí), i altres col·laboradors, estan molt il·lusionats amb aquest títol i n'estan plenament convençuts de què al torneig de la Copa President poden tornar guanyar, a més de fer un bon paper al campionat d'Espanya, ja que hi assitiren per mèrits propis.

Entre les jugadores, evidentment hi regna un gran ambient i si n'haguéssim de destacar alguna d'elles, cosa que resulta difícil, es podria dir el nom de na Mari Cruz, al·lota que ja ha participat amb la selecció Espanyola. Dir que és per donar un nom, ja que la resta de les components de la plantilla tenen un alt nivell de joc i pensam que qualsevol així ho podria fer.

Per acabar, dir que el passat catorze de Febrer es va desplaçar a Palma el seleccionador espanyol per observar les components del Santa Maria i Bunyola, per si hi ha possibilitats de poder seleccionar qualche jugador. D'aquest fet ja informarem el proper número, ja que degut a la data en què es redacta aquest no tenim informació del mateix.

Donam l'enhorabona en aquest col·lectiu per la gran feina duita a terme i per tt l'aconseguit, a la vegada que els desitjam molts d'èxits com tots aquests anys anteriors.

cafeteria - bar Comerç

local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

fusteria

Bartomeu Canyelles Rubí

**TREBALLS DE FUSTERIA
EN GENERAL**

Bernat de Sta. Eugènia, 86 - Tel. 62 00 80

PETANCA

VILA STA. MARIA, 3; UNIÓ STA. MARIA, 6

La competició de Petanca a la Tercera Categoria a la qual hi militen els dos equips santamariers es troba ja a la fase del «play-off» o lligueta final. Havent-se classificat el «Villa» en 2ª posició del seu grup i l'Unió en 3ª del seu, els correpon a ambdós lluitar per a l'ascens. Precisament el passat diumenge, dia 31 de Gener, el sorteig els emparellà, en un disputat «derbi», essent la victòria per l'Unió. Després de la partida els dos equips es deixaren fotografiar plegats per a la nostra revista. Desitjam a un i altre molta sort en aquesta competició.

CICLISME

L'inici de la temporada ciclista ja s'acosta i el Club Unió Ciclista Santa Maria ja fa estona que se prepara per afrontar-lo.

Poques novetats respecte de la temporada anterior. La marca comercial «CONSPORT» seguirà oferint el seu suport econòmic a l'equip santamarièr, tal i com ja ho ha venut fent aquests darrers anys, i tenint en compte que la renovació de soci segueix a bon ritme, resulta que el Club sembla estar en condicions de sortir a la competició amb suficients garanties.

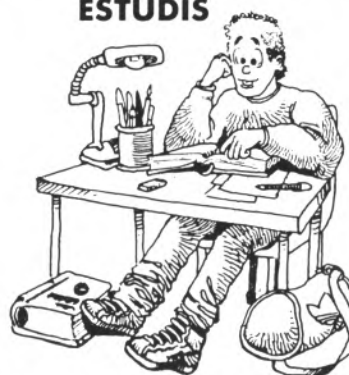
Potser la novetat més destacable sigui la substitució forçosa d'en Miquel Gomila com a entrenador per motius de salut. Ocuparà el seu lloc en Miquel Jaume.

Els entrenaments s'intensifiquen en vistes a la competició que començarà a finals de Març i tant la plantilla de cadets com la de juvenils esperen fer un bon paper malgrat, en el cas del juvenils, la coincidència dels serveis militars de n'Abraham i en Ferrer que, esperam, no els limiti massa per a córrer. Tres nous corredors s'han incorporat de moment a la disciplina del Club, però el capítol de fitxatges encara no està definitivament tancat.

Pel que fa referència a la presentació oficial dels equips, a hores de redactar aquesta crònica la directiva encara no havia decidit una data concreta però s'espera que serà a principis de Març i, si no hi ha canvis, es farà a la voltadora amb una petita carrera. Si no hi ha res de nou, n'informarem puntualment.

J.S.M.

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Boligrafo
Lapis
Sobressaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ENTRE FOGONS

BACALLÀ A LA LLAUNA

Iniciam en aquest número una nova secció en la qual tractarem una qüestió fins ara desconeguda a les planes de «Coanegra». Com són les receptes de cuina.

Intentarem cada més entrar dins una de les més de mil cuines santamarieres, per a que cada cuinera, (o cuiner si ve bé) ens expliqui la seva recepta preferida, o un menjar de la temporada. Un poble està fet també, i sobretot, d'allò que menja, i la millor manera de veure que menjam és anar-ho a cercar. Iniciam la secció amb una recepta molt pròpia del temps de quaresma que aquests dies ha començat. Si qualsevol divendres no estam inspirades a l'hora de començar el dinar i voleu complir el precepte d'abstinença aquí teniu una saborosa suggerència.

Ingredients: bacallà, bleda, espinacs, patata, grell, juaverd, tomàtiga, ou bullit, panses, pinyons, pebre bo, pebre bort, oli i sal.

Preparació: Les patates es tallen a tallades rodones es posen dins un plat on es trempen amb sal,

pebre bo i oli, després es col·loquen dins la palangana que posarem dins el forn, abans l'haurem untada d'oli, perquè no s'aferri.

Damunt les patates hi posarem una capa de verdura, (les bledes, els espinacs, els grells, el juaverd, les panses i els alls) que abans haurem trempat amb pebre bort, pebre bo (si agrada) i sal.

El bacallà, que haurà estat en remull un parell de dies, s'ha d'eixugar, enfarinar i fregir, quan estigui frit el compondrem per damunt la verdura, tapant-ho després amb més verdura, (si es té més bacallà es poden anar fent més sostres).

Quan això estarà fet es talla tomàtiga a tallades rodones que es posaran damunt de tot, i sobre aquesta l'ou bullit ben picat. S'hi afegeix bastant d'oli que el fa molt bo. Així ja està llest per enforar a on bastarà que hi estigui entre mitja hora i tres quarts perquè sigui cuit.

Aquest plat també es pot fer amb lluç.

M.C.

HEMEROTECA

25 ANYS ENRERA. MÉS DE FEBRER DE 1963.

Se celebrà la Santa Missió que predicaren els PP. García i Jaume de la congregació de Sant Vicenç de Paül, de Palma. Havien iniciats els treballs religiosos el 30 de gener i els acabaren el 10 de febrer. La població seguí els sermons amb tot entusiasme. L'èxit fou notable.

-Se sembraren 13 pins al recinte del Sagrat, veïnat de l'església Parroquial.

-Va morir D. Jordi Canyelles Valero, de la família de Ca's Sucrer. Havia residit bastants d'anys a l'Amèrica del Sud. Tenia moltes simpaties.

-Dia 11 se celebrà la festa de nostra Senyora de Lourdes. A la missa del migdia hi assistí gran concurrència, i els alumnes de les escoles.

-Dia 22, el bisbe Rdm. Sr. Enciso Viana vingué per fer la visita pastoral. Fou rebut per l'ecònom don Miquel Rosselló i altres autoritats locals. Visità el temple parroquial i el convent de les monges de la Caritat. A la tarda confirmà a més de dos-cents entre nins i nines, assistit del seu capellà d'Honor i del vicari D. Pere Torres. Els padrins de la cerimònia foren donya Aina Estrelles de Pisà, esposa del batle don Sebastià Pisà, i el mestre nacional don Andreu Bestard Mas. Després el Prelat anà, acompanyat del senyor ecònom a casa de don Joan Parets i de la seva esposa donya Maria Serra, pares del missioner don Miquel Parets Serra, que fa anys evangelitzava a l'Àfrica Central, a Burundi. Saludà

aquella família i seguidament. Emprengué el regres a la Ciutat.

-Morí dia 24, als 83 anys, donya Catalina Amengual Mesquida, de Ca ses Romes, persona molt estimada per la seva vida exemplar. el funeral fou molt concorregut.

-Se casaren els joves Miquel Joan Mesquida amb Francesca Genestar. Beneí l'unió don Josep Capó. C. O.

-El notari d'aquesta vila, don Josep Maria Soler, fou destinat a Barbastre, província d'Osca de l'Aragó.

-A la jornada nº 21 de futbol, foren premiats quatre quinielistes d'aquesta vila, amb 14 resultats.

-Dia 15 de febrer la revista «Cort» publicà un detallat article, amb il·lustracions, de l'ermita de Son Seguí, amb el dibuix que de la mateixa obtingué l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria.

A.B.M.

CAFETERIA

SA PLAÇA

Plaça Nova